

1 PITA

¹ E Pita. Yesus Kristus na e qarınbej deqa e aqa anjam mare mare laqnum. Niŋgi nuŋgo segi segi qure utru uratosib jaraiyosib sawa sawa kalil keretosib di unub. Niŋgi Pontus sawa ti Galesia sawa ti Kapadosia sawa ti Esia sawa ti Bitinia sawa ti di unub. E anjam endi nenġrenyosim nuŋgoq qarınyonum.

² Tulaŋ nami Abu Qotei a niŋgi qa qalieosiq giltŋgej. A degyej. Di kiyaqqa? Aqa Mondor na niŋgi aqa segi kumbra boleq di atimqa niŋgi Yesus Kristus aqa anjam dauryqajqa deqa. Yim aqa leŋ aiyej qaji dena niŋgi yansŋgwajqa deqa. O ijo was, Qotei a niŋgi qa are tulaŋ boleiyimqa niŋgi geregere lawo na soqniy.

Qotei a ŋambile boledamu laŋ goge dia iga gereiyetgej unu

³ Iga gago Tamo Koba Yesus Kristus aqa Abu Qotei aqa ñam soqtoqnqom. Qotei a iga qa tulaŋ dulosiqa ŋambile bunuj egej. A na Yesus Kristus subq na tigeltej gam dena iga ŋambile bunuj egej. Ŋambile bunuj dena iga siŋgilatgeqnu deqa iga iŋgi bole bole Qotei na mondoŋ egwas qaji deqa tariŋoqnsim unum.

⁴ Iŋgi bole bole di ugeqa keresai. A koboqa keresai dego. Qotei na laŋ goge dia niŋgi gereiyetŋgej unu.

⁵ Niŋgi Yesus qa nuŋgo areqalo siŋgilateqnu deqa Qotei aqa siŋgila kobaquja na niŋgi

taqatŋgejunu. Deqa diŋo batiamqa Qotei na niŋgi torei elenqas. Kumbra di brantim niŋgi unqab.

⁶ Qotei na niŋgi degsim elenqas deqa niŋgi tulaŋ areboleboleiŋgeqnu. Gulbe utru segi segi na niŋgi jaqatiŋ engeqnu di unqum. Sokiñala gulbe di olo koboqas.

⁷ Gulbe deqaji nuŋgoq boqnimqa niŋgi nuŋgo areqalo Yesus qa bole siŋgilatqab kiyo sai kiyo di Qotei a unqas. Yimqa mondoŋ diŋo batiamqa Yesus Kristus a brantosim a niŋgi qa tulaŋ areboleboleiyim niŋgi biŋiŋgosim ñam koba enqwas. Iga qalie, gol a iŋgi tulaŋ boledamu. Tamo naŋgi ŋamyuwo na gol koitoqnsib dena qalieeqnub, gol di bole kiyo sai kiyo. Dego kere nuŋgo areqalo Yesus qa siŋgilateqnub qaji di tulaŋ bolequja. Nuŋgo areqalo dena gol agi ugeosim koboqas qaji di tulaŋ buŋyejunu.

⁸ Nami niŋgi Yesus unosaioqneb. Bini dego niŋgi a unosaieqnub. Ariya niŋgi a tulaŋ qalaqalaiyoqnsib a qa nuŋgo areqalo siŋgilatoqnsib a qa tulaŋ areboleboleiŋgeqnu. Nuŋgo arebolebole dena mandam qaji arebolebole kalil tulaŋ buŋyejunu. Nuŋgo arebolebole di aqa utru iga na dauryosim ubtqa keresai.

⁹ Niŋgi Yesus qa nuŋgo areqalo siŋgilateqnub deqa Qotei na niŋgi elenqas.

¹⁰ Qotei na niŋgi elenqajqa anjam di aqa medabu o qaji tamo naŋgi nami maroqneb. Naŋgo anjam di aqa utru naŋgi qalieqa osib deqa geregere ŋamoqnsib wauoqneb.

¹¹ Kristus aqa Mondor a naŋgo are miligiq di sosiqa naŋgo medabuq na anjam endegsi

babtosiq maroqnej, “Bunuqna Kristus a jaqatin osim moisisim olo subq na tigelosim lan qureq oqsim dia a ñam koba ti sqas.” Qotei aqa medabu o qaji tamo nanqi endegsib nenemoqneb, “Kristus a bati gembu bqas? Kumbra kiye namoqna brantim Kristus a bunuqna bqas?”

¹² Onaqa Qotei na kamba nanqi endegsi minjrej, “Anjam ninqi mareqnub qaji di aqa damu nungo bati qa brantqasai. A bunuqna brantqas.” O ijo was, Qotei na ninqi elenqajqa anjam di aqa medabu o qaji tamo nanqi nami maroqneb. Onaqa bunuqna a na aqa Mondor Bole qarinyonaqa lan goge na aisiq Qotei aqa anjam maro tamo nanqi singilatnjroqnej. Yeqnaqa nanqi Kristus aqa anjam bole plaltoqnsib ninqi merngoqneb. Anjam bole di aqa utru Qotei aqa lan angro nanqi gegerere qalieqajqa are koba unu.

Qotei na iga aqa segi kumbra boleq di sqajqa osiq metgej

¹³ Deqa ninqi nungo walwel gegerere taqatqajqa are qaloqniy. Osib mondon Yesus Kristus a olo lan qureq na brantosim ninqi qa are boleiyqajqa deqa tariñoqnsib soqniy.

¹⁴ Sosib ninqi angro du du bulosib Qotei aqa anjam gegerere qusib dauryoqniy. Nami ninqi Qotei qaliesai deqa ninqi nungo areqalo uge uge dauryoqneb. Ariya bini ninqi kumbra di olo dauryaib. Uratiy.

¹⁵ Qotei a gaigai aqa segi kumbra boleq di sosiq dauryeqnu. Deqa ninqi dego Qotei aqa kumbra boleq di sosib dauryoqniy. Utru deqa Qotei na ninqi metnjej.

¹⁶ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Niŋgi ijo kumbra boleq di sosib dauryoqniy. Di kiyaaqa? E dego ijo segi kumbra boleq di sosim dauryeqnum.”

Kristus aqa leŋ aiyej qaji dena Qotei na iga awaiŋej

¹⁷ Niŋgi Qotei endegsib meteqnub, “O gago Abu.” Qotei aqa ŋamgalaq di tamo ungasari kalil naŋgi kerekere unub deqa a kumbra qujai na naŋgo une qa peginjreqnu. A naŋgo segi segi wau unoqnsiq dena naŋgi peginjreqnu. Deqa niŋgi endegsib maroqniy, “Mandam endia gago qure utru sosai.” Degsib maroqnsib Qotei qa ulaoqnsib aqa sorgomq di geregere soqniy.

¹⁸ Niŋgi qalie, nami niŋgi nuŋgo moma naŋgo kumbra uge uge dauryoqnsib soqneb. Sonabqa Qotei na olo nuŋgo uneq na niŋgi awaiŋej. Mandam qa ñoro ti gol ti silva ti koboqas qaji dena Qotei na niŋgi awaiŋgosai.

¹⁹ Kristus aqa leŋ aiyej qaji dena niŋgi awaiŋej. Kristus aqa leŋ di tulaŋ bolequja. Kaja du du nami Qotei atraiyoqneb qaji naŋgo jejamuq di yu bei saiqoji. Dego kere Kristus aqa jejamuq di une bei saiqoji.

²⁰ Tulaŋ nami Qotei a mandam atosaisosiqa a Kristus qa qalieosiq giltej. Ariya bini diŋo bati jomomqo deqa Qotei a niŋgi qa osiqa Kristus qarinyonaq bej.

²¹ Bosiq niŋgi aqaryaiŋej deqa niŋgi Qotei qa nuŋgo areqalo siŋgilatoqnsib unub. Kristus agi moinaqa Qotei na olo subq na tigeltosiq metonaqa a laŋ qureq oqsiq dia ñam kobaquja ej. Utru deqa

ningi Qotei qa nungo areqalo singilatoqnsib a qa tariñoqnsib unub.

Iga segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqnqom

²² Ningi anjam bole dauryosib nungo qunun yansobuleb. Utru deqa ningi na nungo Kristen was nangi bole qalaqalainjreqnub. Ariya kumbra di ningi olo torei singilatosib segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqnsib soqniy.

²³ Ningi ingi meli bulosib nambile bunuj eb. Ingi meli ugeqas qaji dena ningi nambile osai. Ingi meli gaigai sqas qaji dena ningi nambile eb. Ingi meli di Qotei aqa anjam. Anjam di nambile ti. A gaigai sqas.

²⁴ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenngrenyeb unu, “Tamo ungasari nangi mandamq endi bati olekoba sqasai. Ñiñ a gaigai kangrañeqnaqa balamtamo aqa so a sokiñalayoqnsiq uloñeqnu dego kere tamo ungasari nangi urur koboqab. Nanngo ñam balamtamo aqa so bulosim uloñqas.

²⁵ Ariya Tamo Koba aqa anjam a bati gaigai sqas.” O ijo was, anjam bole di agi Yesus aqa anjam maro tamo nangi palontoqnsib ningi merngoqneb.

2

Yesus a tal ai bul

¹ Ningi nambile bunuj eb deqa ningi kumbra uge kalil uratdiy. Gisañ anjam ti maqu kumbra ti are uge ti yomu anjam ti kalil di ningi torei uratekritiy.

² Iga qalie, angro mom nangi munğum qaq uyqa-jqa qarnjreqnu. Dego kere ningi munğum qaq bolequja Qotei aqaq na beqnu qaji di oqajqa are

qaloqniy. Mungum qaq di Qotei aqa anjam. A jiga bei saiqoji. Mungum qaq dena nungo qunun aqaryaiymqa ningi tulan boleqosib singilaqab. Yim Qotei na ningi elenqas.

³ Tamo Koba a na ningi kumbra bole engeqnu. Aqa kumbra di ningi uyo oneiyuqnsib mareqnuq, “Bole.”

⁴ Tamo Koba a tal ai bul singila na tigelejunu. Tal ai di nambile unu. Ningi tal ai deq boiy. Tal ai di tamo qudei na unsibqa uge qa marsib taqal waiyeb. Ariya Qotei na olo tal ai di giltosiqa marej, “Tal ai di tulan bolequja.”

⁵ Ningi dego tal ai bul nambile unub. Qotei aqa Mondor na ningi aqa segi tal sqa marsiqa ningi gereingeqnu. Deqa ningi Qotei aqa atra tamo bolequja sosib Yesus Kristus aqa ñam na nungo segi jexamu Qotei atraiyoqniq a ningi qa tulan arearetoqnas.

⁶ Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Ningi quiy. E na tal ai qujai giltosim tal singilatqajqa deqa tumaq di tigelttem unu. Tal ai di tulan bolequja. A singila koba. E na Saion manaq di tigelttem unu. Deqa tamo nanqi tal ai di osib nango areqaloq di singilatqab di nanqi jemainjrqa-sai.”

⁷ O ijo was, tal ai tuma qaji di agi Kristus. Ningi Kristus qa nungo areqalo singilateqnuq deqa ningi mareqnuq, “Tal ai di tulan bolequja.” Ariya tamo nanqi Kristus qa nanqi areqalo singilatosaieqnuq qaji nanqi tal ai di uge qa mareqnuq. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nengrenyeb unu, “Tal gereiyo qaji tamo nanqi na tal ai di arqsibqa uge qa marsib taqal waiyeb. Onaqa tal ai di

Qotei na olo osiq tumaq di tigeltej unu.”

⁸ Qotei aqa anjam bei dego nami endegsib nengrenyeb, “Tamo qudei nanği tal ai di quraqyoqnsib mangaleqnub.” O ijo was, tamo nanği di Qotei aqa anjam gotranyeqnub. Utru deqa nanği tal ai di quraqyoqnsib mangaleqnub. Qotei a nami marej, “Nanği tulañ padalqab.”

⁹ Ariya Qotei na niñgi giltñgej deqa niñgi aqa atra tamo sosib a ombla mandor kokba tigelonub. Tigelosib niñgi aqa segi kumbra boleq di sosib dauryeqnub. Niñgi aqa segi tamo unğasari tiñtiñ unub. A na niñgi giltñgej deqa niñgi aqa so bole kalil ubtekritoqnsib mare mare laqnub. Nami niñgi ambruq di soqneb deqa Qotei na niñgi metñgonaqa niñgi ambru uratosib suwañoq beleneb. Suwaño di tulañ bolequja.

¹⁰ Nami niñgi tamo unğasari lañaj soqneb. Ariya bini niñgi Qotei aqa segi tamo unğasari unub. Nami Qotei a niñgi qa are boleiyosaioqnej. Ariya bini a niñgi qa are boleiyeqnu.

Iga Qotei aqa wau tamo bole sqom

¹¹ O ijo was bole, niñgi mandamq endi yaun tamo bulosib unub deqa e niñgi endegsi mernğwai. Nuñgo areqalo namij ti nuñgo qunuñ ti ombla qoteqnub. Deqa niñgi nuñgo areqalo namij torei qoreiyiy.

¹² Bini niñgi sawa bei bei qaji nango ambleq di unub. Deqa niñgi nango ñamgalaq di kumbra bole bole dauryoqniy. Dauryoqnib nanği nuñgo kumbra di unoqnqab. Unoqnsib nango yomu anjam niñgi qa mareqnub qaji di nanği uratosib

mondorj une pegiyo bati qa nanġi Qotei aqa ñam soqtoqnqab.

¹³ O ijo was, niġi Tamo Koba a qa are qaloqnsib sawa taqato qaji tamo nanġi ti mandor kokba ti nanġo anjam dauryoqniy.

¹⁴ Osib tamo gate nanġo anjam dego dauryoqniy. Tamo gate nanġi di agi mandor kokba nanġi na qarinjreqnab giloqnsib tamo unġasari kumbra uge uge yeqñub qaji nanġi kamba awai uge enjreqñub. Osib tamo unġasari kumbra bole bole yeqñub qaji nanġo ñam soqtetnjreqñub.

¹⁵ Qotei aqa areqalo agiende. Niġi kumbra bole bole yoqñibqa nanari tamo agi niġi yomuingeqñub qaji nanġi nunġo kumbra di unsibqa nanġo anjam uge di olo uratosib mequmesqab.

¹⁶ Bole, niġi tamo bei aqa sorgomq di sosai. Niġi deqa are qaloqnsib walweloqniy. Ariya niġi endegsib are qalaib, “Iga tamo bei aqa sorgomq di sosai deqa unġum, iga kumbra uge uge yoqñom.” Niġi degsib are qalaib. Niġi Qotei aqa kanġal tamo bul unub deqa niġi aqa sorgomq di soqniy.

¹⁷ Niġi tamo unġasari kalil nanġi kumbra bole bole osornjroqniy. Osib nunġo Kristen was nanġi qalaqalainjroqniy. Niġi Qotei ulaiyoqniy. Niġi mandor kokba nanġo ñam soqtetnjroqniy.

Iga Kristus aqa kumbra dauryoqnsim jaqatinj qoboioqñom

¹⁸ O kanġal tamo, niġi nunġo wau qa gate nanġo sorgomq di sosibqa nanġo anjam dauryoqniy.

Wau qa gate bole nanjo anjam segi dauryoqnaib.
Wau qa gate uge nanjo anjam dego dauryoqniy.

19 Ningi Qotei qa are qalsib wau bole yib nunjo wau qa gate nanji lanja jaqatin engwab di unqum. Ningi jaqatin di qoboiyoqniy. Yimqa Qotei a nunjo kumbra deqa tulan areboleboleiyqas.

20 Ariya ningi wau uge yib nunjo wau qa gate nanji deqa lungib ningi jaqatin qoboiyqab di Qotei a ningi awai bole engwasai. Ningi wau bole yib nunjo wau qa gate nanji na lungib ningi jaqatin qoboiyqab di Qotei a nunjo kumbra deqa tulan areboleboleiyqas.

21 Kristus a dego ningi aqaryainqwa osiqa jaqatin qoboiyosiq moiyej. Aqa kumbra di a na ningi os-ornjej deqa ningi kamba aqa kumbra di dauryosib jaqatin oqnsib soqniy. Qotei a ningi degyqa osiqa metnjej.

22 Kristus a une bei yosaiyoqnej. Aqa medabu na gisan anjam bei dego marosaiyoqnej.

23 Jeu tamo nanji na a misilinyoqnsib anjam uge uge minjeqnaib a deqa kamba anjam uge bei nanji minjrosaiyoqnej. Nanji a jaqatin koba yeqnaib a deqa olo nanji jaqatin enjraqajqa marosaiyoqnej. A aqa segi jejamu osiqa Qotei aqa banq di uratej. Qotei agi iga geregere pegigeqnu qaji.

24 Kristus a gago une kalil qoboiyosiq aqa segi jejamuq di gago une atsiqa a namburbasq di iga qa gainej. Iga moiyoqbulosim olo nambile sosim une aqa kumbra uratosim kumbra bole yoqnaib deqa osiqa namburbasq di iga qa gainej. Jeu tamo nanji na Yesus qalougetosib jaqatin koba yeb. Aqa jaqatin dena a na iga olo boletgej.

²⁵ Nami ninḡi kaja bul sosibqa nuḡgo segi areqalo na aleloqnsib laqneb. Ariya bunuqna ninḡi Mandor Yesus aqa areq beb deqa a na nuḡgo qunuḡ geregere taqatejunu.

3

Tamo unḡa wo nanḡi kumbra bole yoqnebe

¹ O unḡasari, ninḡi nuḡgo gumbuluḡ nanḡo sorgomq di soqniy. Nuḡgo gumbuluḡ qudei nanḡi Qotei aqa anjam dauryosaiabqa di unḡum, ninḡi mequmesosib nanḡo ḡamgalaq di kumbra bole bole yoqniy. Yibqa nanḡi unsib dena nanḡi are bulyqab.

² Ninḡi degsib kumbra bole na walwelosib nanḡo sorgomq di soqniḡ nanḡi unsib marqab, ninḡi unḡasari bole.

³ Ninḡi nuḡgo jejamu walatqajqa are prunḡoqnaiq. Ninḡi nuḡgo gate pranḡoqnsib wala bole bole gateq di jugoqnaib. Osib kolilei na nuḡgo jejamu walatoqnaib. Gara wala ti dego jugoqnaib. Inḡi inḡi di lanḡa jejamu qa wala.

⁴ Ninḡi nuḡgo are miligi walatqab di bolequja. Are miligi aqa wala agiende. Ninḡi are bole na sosibqa tamo unḡasari kalil nanḡi lawo na gereinḡroqniy. Are miligi aqa wala di Qotei aqa ḡamgalaq di tulan boledamu. Wala di ugeqa keresai.

⁵ Agi Qotei aqa unḡasari nami soqneb qaji nanḡi nanḡo are miligi degsib walatoqneb. Osib Qotei aqa kumbra boleq di sosib a qa tariḡoqnsib nanḡo gumbuluḡ nanḡo sorgomq di soqneb.

⁶ Ninḡi Sara uniy. A na aqa tamo Abraham aqa anjam dauryoqnsiqa minjoqnej, “Ni ijo tamo

koba.” Deqa uŋgasari, niŋgi Sara aqa kumbra di dauryosib kumbra bole yoqniy. Niŋgi ulaaib. Niŋgi kumbra bole yoqniqab di niŋgi Sara aqa angro tiŋtiŋ sqab.

⁷ O tamo, niŋgi dego areqalo bole dauryosib nuŋgo ŋauŋ naŋgi koba na geregere soqniy. Nuŋgo ŋauŋ naŋgi tamo sai. Naŋgi uŋa. Naŋgo jejamu siŋgila sai. Deqa niŋgi lawo na naŋgi kumbra bole bole osornjroqniy. Niŋgi qalie, nuŋgo ŋauŋ naŋgi niŋgi ti koba na ŋambile gaigai sqab. Deqa niŋgi nuŋgo ŋauŋ naŋgi geregereinjroqniy. Niŋgi kumbra degyqab di iŋgi bei na nuŋgo pailyo getentqa keresai. Qotei a nuŋgo pailyo quoqniqas.

Niŋgi gaigai kumbra bole yoqniy

⁸ Ariya e na ijo anjam endi kobotqa osiy niŋgi endegsi merŋgwai. Niŋgi kalil koba na geregere are qujaitoqnsib tamo uŋgasari kalil naŋgi qa duloqniy. Osib niŋgi segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqnsib Kristen was naŋgi qa are boleŋgoqnim nuŋgo segi ñam aguq atoqniy.

⁹ Tamo qudei na niŋgi kumbra uge eŋgibqa niŋgi kamba olo naŋgi kumbra uge enjraib. Tamo qudei na niŋgi anjam uge merŋgibqa niŋgi kamba olo naŋgi anjam uge minjraib. Niŋgi naŋgi qa endegsib pailyoqniy, “O Abu, ni na naŋgi boletnjrime.” Qotei a niŋgi degyqa osiqa metŋgej. Deqa niŋgi degyibqa Qotei a kamba niŋgi boletŋgoqniqas.

¹⁰ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenŋrenyeb unu,

“Tamo bei a so bole sqa marsimqa a anjam uge bei maroqnaiq.

A gisaŋ anjam dego maroqnaiq.

11 A kumbra uge kalil torei qoreiyosim kumbra bole segi yoqneme.

Osim tamo ungasari kalil nanği koba na lawo sqajqa singilaoqneme.

12 Tamo ungasari nanği kumbra bole deqaji yoqnqab di Tamo Koba a na nanği geregere taqatnjroqnqas.

Osim nanço pailyo dego quetnjroqnqas.

Ariya tamo ungasari kumbra uge uge yeqnub qaji nanği Tamo Koba a na olo qoreinjroqnqas.”

Iga kumbra bole bole yimqa jeu tamo nanği na iga jaqatin egwab

13 O ijo was, ninği kumbra bole bole yqajqa singilaoqnqab di tamo yai na ninği olo ugeugeinğwas?

14 Bole, ninği kumbra bole bole yibqa tamo qudei na ninği jaqatin engwab. Di unğum. Ninği deqa areboleboleinğem. Tamo nanği dena ninği ula engeqnub. Ariya ninği nanği ulainjraib. Osib are gulbeinğaiq.

15 Ninği nunço are miligiq di Tamo Koba Kristus atsib soqnıy. Soqnıbqa tamo qudei na ninği endegsib nenemngwab, “Ninği inği bole kiye qa tarınoqsib deqa areboleboleinğeqnu?” Degsib nenemngıbqa ninği na kamba anjam kiyersib minjrqa oqsib geregere are qaloqsib minjroqnıy.

16 Ariya ninği anjam singila na nanği minjraib. Ninği Qotei ulaiyoqsib lawo na nanği anjam minjroqnıy. Osib ninği gaigai Qotei aqa nğamgalaq di une saiqoji sosib Kristus aqa ñam na kumbra bole bole yoqnıy. Yoqnıb jeu tamo agi ninği

misilingeqnub qaji nanġi nuġgo kumbra di unsib jemainjrqas.

¹⁷ Deqa iga kumbra bole bole yoqñqom. Yoqñim Qotei a marim tamo qudei na iga jaqatinj egoqñqab di kere. Ariya iga kumbra uge uge yimqa tamo qudei na iga jaqatinj egwab di uge. Iga degyqasai.

Kristus a iga qa moisiq olo subq na tigelej

¹⁸ Niġi Kristus qa are qaloqniy. Kristus a une saiqoji sosiqa a une tamo nanġo padalo sawa osiq nanġo une qa moiyej. O ijo was, Kristus na niġi joqsim Qotei aqaq oqwjajqa deqa osiq niġi qa moiyej. A bati qujai qa moiyej deqa a olo moiqa keresai. A tamo bulyosiqa mandamq endi sonaqa jeu tamo nanġi na a qalnab moiyej. Moisiq olo subq na tigelosiqa a mondor ti soqnej.

¹⁹ Sosiqa moiyo sawaq aisiq dia mondor uge uge nanġi Qotei aqa anjam palontosiq minjroqnej.

²⁰ Noa aqa bati qa mondor nanġi di Qotei aqa anjam gotrañyoqneb. Bati deqa tamo unġasari nanġo kumbra uge tulañ kobaoqnej. Ariya Qotei a nanġo une qa urur kambatnjrosaioqnej. A tariñosiq sokobaiyonaqa Noa a qobuñ kobaquja gereiyej. Gereiyosiq koboonaqa tamo unġasari 8 segi qobuñ gogetosib sonabqa awa koba bosiqqa ya tulañ koba dej. Tamo unġasari 8 nanġi di Qotei na elenjej deqa nanġi bole soqneb.

²¹ Ya di yawo anjam bul. Qotei na nanġi yaq dena elenjej dego kere niġi ya na yanso onabqa Qotei a niġi elenjej. Ya dena Qotei a nuġgo jejamu qaji jiga yansetñgosai. Niġi yanso osib Qotei pai-lyonab a nuġgo pailyo di qusiqa nuġgo are miligi

qaji jiga yansetnjej. Qotei a Yesus Kristus olo subq na tigeltej gam dena a na ninği elenej.

²² Kristus a lan qureq oqej deqa bini a Qotei aqa ban woq di awejunu. Deqa lan anğro nanği ti lan qaji mondor kokba ti lan qaji singila ti kalil nanği Kristus aqa sorgomq di unub.

4

Iga gago areqalo namij uratqom

¹ Kristus na aqa segi jejamu osiqa jaqatin koba qoboiyosiq moiyej. Dego kere ninği Kristus aqa kumbra di singila na dauryosib nungo segi jejamu osib jaqatin qoboiyesoqniy. Ninği degiy. Di kiyaca? Tamo bei na aqa segi jejamu osim jaqatin qoboiyqas di a une uratqas.

² Osim a Qotei aqa areqalo segi dauryoqnqas. A aqa jejamu qa areqalo namij olo dauryqasai.

³ Ninği qalie, sawa bei bei qaji nanği kumbra uge uge yqajqa tulan arearetnjreqnu. Nami ninği dego nungo areqalo namij na walweloqnsib kumbra uge uge yoqneb. Sawa bei bei qaji nanço kumbra agiende. Nanği sambala kumbra yqajqa are prugnjqreqnu. Qolo jigeeqnaqa nanği ya uge uyoqnsib alan kobaoqnsibqa nanarioqnsib laqñub. Osib Qotei aqa dal anjam gotranjoqnsib gisan qotei nanği binjnjqreqñub.

⁴ Nami ninği nanği daurnjrsib koba na kumbra uge uge deqaji yoqneb. Ariya bini ninği kumbra di urateqñub deqa nanği na ninği nungoqnsib tulan prugoqnsib ninği misilinqeqñub.

⁵ Mondon sawa bei bei qaji nanği di Qotei aqa ulatamuq di tigelosib nanço une kalil babtosisib

minjib a quqwas. Bati deqa Qotei na tamo n̄ambile so qaji nan̄gi ti tamo moreño qaji nan̄gi ti peginjras.

⁶ Utru deqa Kristus a nami tamo moreño qaji nan̄gi aqa anjam bole palontosiq minjroqnej. Tamo nan̄gi di jejamu ti sonab Qotei na nan̄gi peginjrej. Ariya mondon nan̄gi olo n̄ambile osib Qotei bulosib mondor ti sqab.

Qotei a nin̄gi wau segi segi en̄gej

⁷ Mandam ti in̄gi in̄gi kalil ti koboqajqa bati jojomqo. Deqa nin̄gi areqalo bole ti sosib nun̄go kumbra kalil geregere taqatoqniy. Nin̄gi degyqab di nin̄gi Qotei pailyqa oqnsib geregere pailyoqngab.

⁸ E anjam kobaquja bei dego nin̄gi endegsi mern̄git quiy. Nin̄gi segi segi qa qalaqalaiyo kumbra yoqniy. Qalaqalaiyo kumbra dena une gargekoba kabutejunu.

⁹ Deqa Kristen was nan̄gi nun̄go talq boqnbqa nin̄gi nan̄gi oqnsib geregereinjroqniy. Nin̄gi nan̄gi aqaryainjrqaqqa asgingaiq.

¹⁰ Qotei a nin̄gi kalil qa are boleyosiq wau segi segi en̄gej. Deqa nin̄gi aqa wau tamo bolequja sosibqa aqa tamo un̄gasari nan̄gi qa wauoqnsib aqaryainjroqniy.

¹¹ Nin̄gi qudei anjam palontqa wau osibqa Qotei aqa anjam geregere palontoqniy. Nin̄gi qudei tamo un̄gasari nan̄gi aqaryainjrqa wau osibqa Qotei na singila engimqa singila dena wauoqniy. Amqa wau kalil nan̄gi yeqnub qaji di tamo un̄gasari nan̄gi na unoqnsib Yesus Kristus aqa ñam

na Qotei binjiyoqnqab. Yesus Kristus a bati gaigai ñam koba ti sinjila ti sqas. Bole.

Kristus a jaqatin qoboiej dego kere iga jaqatin qoboieqnum

¹² O ijo was bole, gulbe ugedamu ñamyuwo bu-losiq nunjoq beqnu. Ningi deqa tulan prugosib endegsib are qalaib, “Gulbe deqaji nami gagoq di brantosaioqnej.” Ningi deqsib are qalaib. Ningi nunjo areqalo Kristus qa bole singilateqnum kiyo sai kiyo di Qotei a tenemtqa osiq deqa gulbe qarinyeqnaqa nunjoq beqnu.

¹³ Kristus a nami jaqatin qoboiej dego kere ningi jaqatin qoboieqnum. Ningi deqa areboleboleingim soqniy. Yimqa mondon Kristus a rian koba ti brantimqa bati deqa ningi olo tulan areboleboleingim sqab.

¹⁴ Ningi Kristus aqa ñam ojejunub deqa tamo qudei na ningi misilingwab di unqum. Ningi deqa areboleboleingem. Ningi qalie, Qotei aqa Mondor rian ti unu qaji a na ningi beterngejunu.

¹⁵ Ariya ningi tamo ñumibqa kiyo, inqi bajinibqa kiyo, tamo nanqi ugeugeinjribqa kiyo, tamo bei aqa wau ugetibqa kiyo tamo qudei na unsib deqa jaqatin engwab di kere engwab. Deqa ijo was, ningi kumbra uge di yaib.

¹⁶ Ningi ñam Kristen ojesoqniy tamo qudei na ñam deqa jaqatin engwab di kere. Ningi deqa jemainqaiq. Ningi tulan areboleboleingim Qotei aqa ñam soqtoqniy.

¹⁷ Une pegiyo bati jojomqo deqa Qotei a namoqna aqa segi tamo unqasari nanqi peginjrqas. Deqa iga qalieonum, tamo unqasari Qotei aqa anjam

bole gotran̄yeqnub qaji nan̄gi a na peginjrsim awai tulan̄ ugedamu enjrqas.

¹⁸ Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nen̄gren̄yeb unu, “Qotei na tamo un̄gasari kumbra bole bole yeqnub qaji nan̄gi elen̄qajqa ban̄gi koba. Deqa iga qalieonum, tamo un̄gasari Qotei qoreiy-oqnsib une yeqnub qaji nan̄gi a na elen̄qajqa olo tulan̄ ban̄gi koba.”

¹⁹ Deqa ijo was, Qotei a are soqnim nin̄gi qudei jaqatin̄ oqab di kere. Nin̄gi nun̄go segi jejamu osib Qotei aqa ban̄q di uratosib kumbra bole bole yoqniy. Qotei a gago Abu. A segi na iga gereigej deqa a bati gaigai iga taqatgesqas.

5

Kristen gate nan̄gi na Qotei aqa tamo un̄gasari nan̄gi geregere taqatnjroqnebe

¹ O Kristen gate kalil, e nin̄gi anjam endegsi mern̄gwai. E dego gate. Kristus a jaqatin̄ osiq moinaqa e ijo segi n̄amdamu na unem. Mondon̄ a olo rian̄ koba ti brantimqa bati deqa Qotei na lan̄ goge qaji in̄gi bole bole nin̄gi e ti egwas. Deqa Kristen gate, nin̄gi wau endegyiy.

² Nin̄gi Qotei aqa tamo un̄gasari nan̄gi geregere taqatnjriy. Nan̄gi kaja bul unub deqa Qotei na nan̄gi joqsiqua nun̄go ban̄q di atej. Qotei na nin̄gi wau di en̄gej deqa nin̄gi are bole na wauoqniy. Tamo qudei na nin̄gi singila na wain̄gibqa nin̄gi deqa wau di ojaib. Nin̄gi silali qa osib wau di ojaib.

³ Nin̄gi nun̄go segi n̄am soqtosib Qotei aqa tamo un̄gasari nan̄gi n̄irin̄ na taqatnjraib. Qotei na nan̄gi joqsiqua nun̄go ban̄q di atej deqa nin̄gi kumbra bole

na ti lawo na ti nanġi taqatnjriy. Yimqa nanġi nunġo kumbra di unsib ninġi daurnġwab.

⁴ Ninġi kumbra degyibqa mondonġ kaja nanġo Mandor Koba a lanġ qureq na brantimqa bati deqa ninġi awai tulaġ boledamu oqab. Awai di ugeqa keresai. Gaigai sqas.

Iga gago segi walwel geregere taqatqom

⁵ O anġro wala, ninġi Kristen gate nanġo sorgomq di soqniy. O ijo was kalil, ninġi nunġo segi ñam aguq atoqniy. Agi Qotei aqa anjam bei nami endegsib nenġrenyeb unu, “Tamo unġasari nanġo segi ñam soqteqnu b qaji nanġi Qotei na olo jeut-njreqnu. Ariya tamo unġasari nanġo segi ñam aguq ateqnu b qaji nanġi qa Qotei a olo are boleyeqnu.”

⁶ Deqa ninġi nunġo segi ñam aguq atoqnsib Qotei singila ti unu qaji aqa sorgomq di soqniy. Yimqa bati kereamqa a na nunġo ñam olo soqtetnġwas.

⁷ Qotei a gaigai ninġi qa are koba qaleqnu. Deqa ninġi na nunġo gulbe kalil oqnsib Qotei aqa banq di uratoqniy.

⁸ Ninġi nunġo segi walwel geregere taqatosib ñam atoqnsib soqniy. Laion nanġi tulaġ leleñoqnsib tamo ñumoqnsib uyeqnu b dego kere nunġo jeu tamo Satan a gaigai tamo unġasari nanġi padaltnjr qajqa ñamoqnsiq laqnu. ⁹ Deqa ninġi Yesus qa nunġo areqalo singilatoqnsib Satan gotranġyoqniy. Ninġi qalie, ninġi jaqatinġ eqnu b dego kere Qotei aqa tamo unġasari sawa sawa kalilq di unub qaji nanġi degsib jaqatinġ eqnu b.

¹⁰ Qotei a iga qa are boleyqajqa utru. A Kristus Yesus aqa ñam na ninġi metnġej deqa mondonġ ninġi Kristus ombra aqa rianġ ti so bole gaigai

sqab. Deqa ningi mandamq endi sokiñala jaqatin oqnsib koboamqa Qotei na ningi olo boletngosim singilatngimqa ningi gaigai singila na tigelesqab.

¹¹ Qotei a bati gaigai singila koba ti sqas. Bole.

Anjam mutu qudei

¹² Anjam truquyala endi Sailas na e aqaryaibosiqa neŋrenjyosiq nungoq qarinyqo. E qalieonum, Sailas a gago Kristen was bole. O ijo was, Qotei a ningi qa are boleiyeqnu. E nungo areqalo tigeltetngitqa aqa kumbra di ningi geregere ojsib tigelesoqniy. E aqa kumbra deqa are qalsim anjam endi neŋrenjyonum.

¹³ Kristen was nanŋi Babilon qureq di Qotei qa loueqnub qaji nanŋi na ningi kaiyeiŋgonub. Agi nanŋi ningi ti Qotei na giltŋgej. Mak a dego ningi kaiyeiŋgwo. Mak a ijo aŋgro bul.

¹⁴ Ningi na nungo Kristen was kalil nanŋi segi segi kundoqnrjsib qalaqalaiyo kumbra osornjriy.

Ningi kalil Kristus beteryejunub deqa ningi lawo na soqniy. Bole.

Yesus Aqa Anjam Bole 2014
The New Testament in the Anjam language of Papua
New Guinea, 2014 revision
Nupela Testamen long tokples Anjam long Niugini,
2014

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Anjam

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-04-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0eb339dc-c20a-5065-9483-338933d97585